

MAGYAR METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG
Hungarian Meteorological Society
Ungarische Meteorologische Gesellschaft

Székhely: 1024 Budapest, Kitaibel P. u. 1.
E-mail: titkarsag@mettars.hu
Honlap: <http://www.mettars.hu>

Postacím: H-1525 Budapest, Pf. 38
Telefon: (36) 1-346-4780
Fax: (36) 1-346-4669

MEGHÍVÓ

A Magyar Meteorológiai Társaság Debreceni Területi Csoportja, a Magyar Meteorológiai Társaság Nyíregyházi Területi Csoportja, valamint az MTA DAB Meteorológia Munkabizottsága és az MTA MTB Légköri Erőforrások Albizottsága tisztelettel meghívja Önt a

SODAR szeminárium: Honnan fúj a szél? - A repülésmeteorológiától az energetikáig

c. tudományos közös rendezvényére.

A rendezvény időpontja: 2016. november 16, 11 óra, helyszíne pedig az MTA DAB Székház (Debrecen, Thomas Mann u. 49), I. emelet Holló László terem.

A rendezvény programja:

Szegedi Sándor (a DAB Meteorológiai Munkabizottságának elnöke): A debreceni SODAR mérések története.

Kardos Péter (Hungarocontrol): A SODAR/RASS berendezés szerepe az operatív előrejelzési és veszélyjelzési feladatokban Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren.

A budapesti repülőtéren több éves előkészület után 2015 decemberében állt üzembe egy RASS kiterjesztéssel rendelkező Scintec XFAS SODAR. A berendezés optimális esetben 1 km-es magasságig képes szélirány, szélesség és virtuális hőmérsékleti profil szolgáltatni. Ezek az információk ultrarövidtávú előrejelzési feladatok és riasztások alapjául szolgálnak, de emellett a légforgalom számára használatos futópályairány meghatározásában is fontos szerepe van.

Weidinger Tamás (ELTE): Nemzetközi határreteg mérési expedíció Szegeden: távérzékelési módszerek, turbulencia modellezés.

A határreteg folyamatainak megértése, napi fejlődésének nyomon követése összehangolt mérési munkát igényel. Ismerni kell a felszín energiaháztartását, a turbulens tulajdonságszállítást, a felszínközeli réteg és a határreteg profiljait és felső határát. Az ilyen mérések alapján összeállított adatbázisok segítik a numerikus modellek tesztelését, a parametrizációs eljárások optimalizálását. E célok érdekében szerveződött 2013 késő őszen és 2015 nyarán a szegedi mérési expedíció. Bemutatjuk a mérési programot, az alkalmazott módszereket. Részletesen foglalkozunk a felszíni energiamérleg komponensek meghatározásával, majd a távérzékelési eszközök (SODAR, Radiometer, WindProfiler, felhőalap-mérő) alkalmazási lehetőségeivel: profilok, határreteg-magasság. Végezetül egy határreteg mérési programra és egy adatbázis kialakítására teszünk javaslatot a hazai tapasztalatok és külföldi példák alapján.

Tóth Helga (OMSZ): Szél- és szélenergia előrejelzés az Országos Meteorológiai Szolgálatnál.

Az előadásban bemutatásra kerül az OMSZ-nál futtatott szélenergia előrejelző rendszer, mely a MAVIR számára készül és dinamikus meteorológiai modell (AROME) által adott szélelőrejelzéseken alapszik. Az előadásban részletesen ismertetjük a rendszert és a felhasznált meteorológiai modellt. Mivel szélenergia teljesítmény előrejelzések hibákkal terheltek, az előadás keretében részletesen ismertetjük az esetleges hibákat és bemutatunk néhány statisztikai és dinamikai eljárást, melyek több-kevesebb sikerrel alkalmazhatók azok javítására. Az előadás utolsó részében a berentei SODAR mérésekkel és az AROME modell szélelőrejelzéseivel végzett összehasonlító vizsgálatainkat mutatjuk be.

Lázár István (DE): Kísérlet az optimális Hellmann-kitevő meghatározására SODAR adatokból.

A szélelőrejelzés tudományág egyik legfontosabb feladata, hogy egy terület vagy térség szélelőrejelzési potenciáljára adjon becslést. A szélklimatológiában számos olyan módszer fellelhető, ami két vagy több szintben mért szélesség adatból magasabb területek szélviszonyaira ad közelítő értéket. Tanulmányunkban azt vizsgáljuk, hogy melyek azok a magassági szintek, amelyek adataiból a legjobb közelítést tudjuk elérni, valamint a két szint között mennyi a minimális távolság ami a kívánt eredményt adja. Kutatásunk alapját a kismacsi Agrometeorológiai Observatóriumban elhelyezett PCS-2000-24 SODAR eszköz szélesség adatait használtuk fel, ami 30 és 500 méter közötti magassági tartományban 10 méteres lépcsőben rögzíti a szélesség és szélirány adatokat.

Tar Károly (NyE, DE): Az inflexió magasságról a SODAR mérések alapján.

A szélesség napi menetének magassággal való változására vonatkozó modell szerint kb. 50-60 m-en a változékonyságot jelző statisztikák a minimális értékeiket veszik fel. Ebben a magasságban tehát napi menet nem mutat szignifikáns eltéréseket, „ellaposodik”. Az előadásban a SODAR mérések alapján ellenőrizzük ennek az ún. inflexió magasságnak a meglétét vagy hiányát. Vizsgálatainkhoz a kismacsi Agrometeorológiai Observatóriumban elhelyezett PCS-2000-24 SODAR eszköz szélesség adatait használtuk fel.

Debrecen, 2016. november 1.

Tar Károly
MMT Nyíregyházi Csoport
MTA MTB Légköri Erőforrások Albizottság

Szegedi Sándor
MMT Debreceni Csoport
MTA DAB Meteorológia Munkabizottság